Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Programma DG Stikstof

Auteur
[redacted]

Datum
24 november 2022

Kenmerk
DGS / 22557620

Kopie aan

Bijlage(n)
6

Beslisnota

Voortgang aanpak integrale gebiedsgerichte aanpak en opvolging Porthos-brief

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

Aanleiding is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) in de zaak over het Porthos-project en bouwvrijstelling op 2 november 2022. In deze brief

Geadviseerd besluit

U kunt kennisnemen van de nota en de brief ondertekenen ter verzending naar beide Kamers der Staten-Generaal indien de MR heeft ingestemd.

Kernpunten

- In de brief wordt de brede impact van de uitspraak van de RvS over het Porthos-project en de bouwvrijstelling nader geduid. Hierbij wordt ook ingegaan op de mogelijke effecten voor het vestigingsklimaat.
- Vervolgens wordt een aanpak langs twee lijnen geschetst: allereerst een piekbelastersaanpak gericht op directe stikstofreductie. In de voorliggende brief schetst het kabinet de hoofdlijnen van de aanpak. Uitgangspunt is dat bedrijven die als piekbelaster kwalificeren, tijdelijk gebruik kunnen maken van regelingen waar andere bedrijven geen gebruik van kunnen maken. Uitgangspunt is dat dit op vrijwillige basis gebeurt. Tegelijk wordt aangegeven dat het kabinet de inzet van verplichtend instrumentarium niet kan uitsluiten. In het najaar van 2023 zal het kabinet toetsen aan de hand van (voorziene) resultaten van de aanpak of er voldoende zicht is op het halen van de doelen. Zo niet, dan zal overgegaan moeten worden tot de inzet van verplichtend instrumentarium.
- De aanpak richt zich zowel op bedrijven in de agrarische sector als bedrijven in andere sectoren. Daarbij zijn er verschillen in benadering.
- Ook wordt aangegeven hoe de komende periode concreet de vervolgstappen worden vormgegeven zoals het vaststellen van de doelstellingen van de aanpak, de criteria aan de hand waarvan bepaald wordt wie als piekbelaster kwalificeert en welke ondernemers voor de aanvullende regelingen in aanmerking komen.
- De tweede lijn is een aanpak gericht op een blijvende dalende lijn. De inzet op bronmaatregelen wordt versterkt. Hiertoe wordt de € 500 mln. uit de reservemiddelen van de structurele aanpak benut en maakt het kabinet € 100

mln. beschikbaar uit de middelen die gereserveerd zijn voor de Natuurcompensatiebank. Ook kondigt het kabinet aan dat het sterker gaat inzetten op beprijzen en normeren om zo gericht te sturen op de verdere realisatie van de doelstellingen in alle sectoren. In de verdere uitwerking wordt voor alle sectoren aanvullende opties uitgewerkt waarbij wordt bezien of deze kunnen leiden tot additioneel effect. De Kamer zal in het voorjaar van 2023 over de verdere uitwerking van normeren en beprijzen worden geïnformeerd.

- Tot slot wordt aangegeven dat het cruciaal is voor de aanpak dat vergunningverlening robuust en juridisch houdbaar is. In dit kader worden verschillende voorstellen gedaan.
    - Er wordt aangekondigd dat de vergunningplicht voor intern salderen zo snel als mogelijk wordt geïntroduceerd. Deze vergunningplicht wordt wettelijk vastgelegd. De komende tijd wordt dit samen met de betrokken departementen, provincies en sectoren verder uitgewerkt.
    - De komende maanden zal in overleg met provincies en betrokken departementen nieuwe en aangescherpte spelregels worden afgesproken over extern salderen en waar nodig deze in de beleidsregels vastleggen.
    - Voor latente ruimte wordt een aanpak langs twee lijnen aangekondigd. Er wordt allereerst aangekondigd dat het actualiseren van vergunningen wordt gekoppeld aan het moment dat een initiatiefnemer aanpassingen aan zijn bedrijf wil doen. Dit maakt dat actualisatie gericht is op het moment dat er latente ruimte in het systeem dreigt te komen. Ten tweede wordt aangekondigd dat door voorwaarden te stellen aan salderen, de ingebruikname van latente ruimte door nieuwe ontwikkelingen verder kan worden beperkt. Dit wordt meegenomen in het uitwerken van de vergunningplicht voor intern salderen en ook voor extern salderen worden de bestaande voorwaarden verder aangescherpt. Het kabinet zet in op het maken van interbestuurlijke afspraken over het verhogen van het afroompercentage bij extern salderen naar 40%. Hierbij wordt onderzocht of het mogelijk is om voor projecten die op termijn bijdragen aan emissiereductie, zoals projecten in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur en klimaat (MIEK), een lager afroompercentage van 20% te hanteren.
    - Er wordt aangekondigd dat het kabinet inzet op registratie van alle vrijkomende ruimte en vrijvallende ruimte, waaronder ruimte die beschikbaar komt uit de piekbelastersaanpak, in een register. Ook wordt aangekondigd dat het kabinet ervoor kiest steviger regie te voeren op het uitgeven van deze ruimte aan prioritaire projecten van nationaal belang (waaronder de PAS-melders). Hiermee werkt het kabinet aan de motie van het lid Grinwis c.s.[1]
    - Ook wordt aangekondigd dat het kabinet langs twee sporen inzet op vereenvoudiging van toestemmingverlening en beperking van administratieve lasten. Het doel is om marktpartijen te ondersteunen en duidelijkheid te verschaffen over de vraag of berekeningen en

[1] Kamerstuk 30 252, nr. 58

beoordelingen al dan niet nodig zijn. Op de *korte termijn* werkt het kabinet aan standaardisatie door middel van kengetallen of vuistregels om zo administratieve lasten voor initiatiefnemers te verminderen. Voor de *langere termijn* is het doel toestemmingverlening te vereenvoudigen en meer ontwikkelperspectief te bieden voor economische en maatschappelijke activiteiten. Het kabinet zal daarom de mogelijkheden onderzoeken voor een nieuw systeem van toestemmingverlening.

- Ook wordt aangekondigd dat het kabinet het komend jaar onafhankelijk onderzoek laat uitvoeren naar de wijze waarop bevoegde gezagen invulling geven aan toezicht en handhaving van natuurvergunningen op grond van de Wnb voor wat betreft stikstof. Op basis van de uitkomsten zal worden bekeken welke stappen gezet kunnen worden om het stelsel verder te versterken.
- In de brief wordt tot slot ingegaan op de Rav-factoren, de uitspraak van de RvS, recente onderzoeken de consequenties voor agrarische ondernemers en de vervolgstappen. Het kabinet geeft in de brief aan dat innovatie in de landbouw onverminderd van belang is. Om innovatie op de middellange en lange termijn te faciliteren en met zekerheid vergund te krijgen, wordt aangekondigd dat het kabinet inzet op twee aanvullende sporen: het verbeteren van de toepassing van innovaties in de praktijk en de inzet op realtime meten in de praktijk.